

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus LVI. De Baptismo expositorum, ejúsque forma, & iteratione, &c.
déque eorum legitimitate, & capacitate ad S. Ordines, aliásqùe dignitates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

n. 7. Item privilegium concessum fratribus extenditur etiam ad Sorores, nisi aliter constet de mente concedentis, seu disponentis; nam sorores veniunt nomine fratrum, leg. Lucius 91. §. *quæstum*, ff. de legat. 3. & l. *tres fratres*, ff. de pactis, & notant Baldus, Tiraq. Bonac. & alii apud Suarez l. c. & cap. 11. n. 3.

Pariter propter juris dispositionem uxor gaudet privilegio nobilitatis obtento à Viro, uti & filius obtento à suo patre; nam nobilitas jure ita disponente communicatur

uxori, & filio. l. *cum legitime*, ff. de statu homin. Suarez l. c. Sanch. l. 1. D. 24. Azor. l. 5. cap. 23. *quæsit.* 9. Tiraq. de nobilitate cap. 18. Excepta tamen nobilitate filius non gaudet aliis privilegiis patris; quia privilegium personale non excedit personam, nec transmittitur ad hæredes nisi id permittat, aut suadeat verborum significatio, aut materiæ, vel actionis connexio, vel juris dispositio, ut cum aliis citt. notat Suarez l. c.

cap. 11. num. 4.

& 5.

CASUS LVI.

De Baptismo expositorum, ejusque forma, & iteratione &c. deque eorum legitimitate, & capacitate ad S. Ordines, aliasque dignitates.

Tirilla diu cum partu difficili luctata, verita, ne proles prius extingueretur, quam in lucem edita esset, mandat Berthæ sibi assistenti, ut prolem nondum utero egressam baptizer, quæ acceptâ, & immisâ aquâ eam in utero adhuc existentem sub hac forma baptizat: Ego te baptizo in nomine SS. Trinitatis, Patris, Filii, Spiritûs sancti. Sed paulò post Tirilla prolem enixa, ut suam, & proli infamiam evitet, persuadet Berthæ, ut natam prolem exponat, & ante januam Hospitalis noctu collocet adjectâ scheda collati Baptismi, quod & factum est.

QUÆR. I. An validus sit Baptismus infantis in utero aquâ abluti, vel in digito pedis prominente?

QUÆR.

QUÆR. II. An valeat Baptismus sub hac forma collatus: Ego te baptizo in nomine SS. Trinitatis, nulla persona expressa; vel in nomine Patris, filii, Spiritus sancti, omiſſa particula &?

QUÆR. III. An, infantes expositi, & reperti cum appoſita ſcheda teſtante de Baptismo, ſint rebaptizandi ſub conditione?

QUÆR. IV. An expositi habendi ſint pro illegitimis, an verò pro legitimis, ut absque diſpenſatione ad S. Ordines, aliasque dignitates, promoveri poſſint?

319 AD I. Q. Non poſſe infantem in in utero adhuc exiſtenteſſe validè baptizari, eſſe aqua ad corpus infantis pertingat, tenent Sotus in 4. d. 5. q. un. 4. 11. S. Auguſt. in epiſt. 58. ad Dardanum, ubi diſtinguit duplicem nativitateſſe, alteram, ob quam mulier eſt concipiens, & prægnans; alteram, propter quam eſt pariens, quæ nativitas dicitur ex utero, & eſt propriè nativitas, & hanc ait debere neceſſariò præcedere, ſi quis Baptiſmi gratia renaſci debeat, ne quis dicatur renatus, antequam ſit natus, item Alex. Hal. in 4. p. q. 8. membr. 7. a. 2. §. 1. ubi tres hominis ſtatus diſtinguit, unum intra uterum, in quo Deo tantùm eſt notus: alterum extra uterum, ſeu infantie, in quo eſt notus Eccleſiæ; tertium adultæ ætatis, in quo & Deo, & Eccleſiæ, & ſibi eſt notus. In primo ait à ſolo Deo poſſe adjuvari; in ſecundo, à Deo, & ab Eccleſiâ; in tertio à Deo, ab Eccleſiâ, & à ſe ipſo, per actus elicitos fidei, & Religionis. Ean-

dem ſententiam tuentur Richar. in 4. d. 6. a. 2. q. 1. Durand. ead. d. q. 1. Turrecrem. in Con. qui in maternis, de consecr. d. 4. a. 1. Sylveſt. V. Baptiſmus, n. 2. D. Antonin. in 3. p. tit. 14. cap. 15. §. 1. Major, Angel. Armill. alique complures cum, & apud Comitol. l. 1. q. 13. & apud Averſ. q. 68. S. 1. §. Quòd ſi.

Rationem dant; tum quia Eccleſia legitima ſacramentorum diſpenſatrix, & adminiſtra iis duntaxat hominibus ea præbet, qui communem vitam ingrediuntur, atque in ejus foro, notiæque verſantur: atqui infans materni uteri tenebris circumfuſus non poteſt eſſe notus Eccleſiæ, ſed ſoli Deo: ergo. Tum ex illo Joan. c. 3. *Niſi quis natus fuerit denuò, non poteſt videre Regnum Dei. & Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & ſpiritu, non poteſt introire in Regnum Dei;* quem textum ex SS. Patrum, & TT. doctrina ita intelligendum eſſe ajuat, ut nemo nativitateſſe ſpiritualeſſe poſſit adipiſci per Baptiſmum, qui eſt ma-

terno utero antea non prodierit,
vel omninò, vel saltem ex parte.

tra idem peccatum inffitutus non
profit iisdem in utero?

Econtrà verò valere Baptismum
ita collatum censent Dicastill. *d. 2.*
n. 62. Averl. *l. c. Pignat. t. 1. Con-*
sult. 103. Laym. *l. 5. tr. 2. c. 3. n. 3.*
Vivald. *de modo Baptismi, n. 16. vers.*
Si autem puer. Victor. *n. 31.* Cha-
peaville *de modo minist. sacram. temp.*
pest. c. 2. q. 10. Ledesm. *Con. &*
alii. Ratio est; quia talis infans
est homo, cui debet applicari po-
test materia, & forma, per peri-
tam obstetricem manu in uterum
inserta, vel alio modo, de quo
Schild. *t. 6. n. 9.* & Gobat. *t. 2. n. 57.*
ergo. 2. Quia ad essentiam Bap-
tismi quatuor requiruntur, materia,
forma, Minister cum intentione
Ecclesie, & humanum suppositum
recipiens sacramentum: hæc au-
tem quatuor in posito casu reper-
untur: ergo. 3. Quia si non va-
leret talis Baptismus, tunc ideò,
quia necessaria est nativitas ex ute-
ro; hanc autem non esse necessa-
riam necessitate essentiali, inde li-
quet, quòd infans mortuæ matris
utero conclusus, dissecta matre
baptizari possit, licet infans non
possit dici propriè natus.

Accedit, quòd sicut talis infans
mortuus erat spiritualiter per pec-
catum Originale; ita renasci possit
spiritualiter per gratiam, quamvis
non sit natus corporaliter; cur e-
nim peccatum Adami noceat infan-
tibus in utero, & Baptismus con-

Utraque hæc sententia satis pro-
babilis, & ultima quidem servire
poterit pro casu, quò, si infans
taliter baptizatus post egressum ex
utero, vel extractionem statim
moriatur, possit loco sacro sepeli-
ri, ut docent Diana *p. 4. tr. 3. R. 69.*
Gobat. *n. 635.* Stephan. *tr.*
4. d. 9. n. 45. Homobon. & alii,
contra alios; quia privatio sacræ
sepulturæ non tantum est negatio
favoris, sed in æstimatione mora-
li habet quamdam rationem pœnæ;
in dubio autem de sufficientia cau-
sæ pœnæ, non est hæc infligenda,
cùm melior sit conditio negantis,
& pro infante stet collatus Bap-
tismus, de cuius valore licet dubite-
tur, benigna tamen mater Ecclesia
non vult contra eum in tanto rigo-
re procedere, sed meritò permit-
tit in loco sacro sepeliri.

Cæterum in praxi, cùm ob pro-
babilitatem utriusque sententiæ
valor Baptismi ita collati dubius e-
vadat, si infans postea nascatur,
aut vivus extrahatur, rebaptizan-
dus utique erit sub conditione; quia
in dubio consulendum est saluti spi-
rituali infantis, & per adjectam
conditionem irreverentia sacra-
menti removetur.

Idem dicendum, si in casu ne-
cessitatis aliqua infantis pars non
prin-

principalis abluatur, v. g. manus, pes, digiti soli capilli vel si infans pelle adhuc secundina circumdatus baptizetur, quia cum in his Doctores dissentiant utrinque probabiliter disputantes, nec id satis constet ex traditione Ecclesie, valor talis Baptismi dubius efficitur, adeoque remoto periculo Baptismus postea sub conditione repetendus est. Si tamen pars egressa ex utero sit caput, utpote præcipua pars hominis, idque debito modo abluatur, non esse dubium, quin valeat Baptismus, affirmat communissima DD. cum S. Th. 3. p. q. 60. a. 11. ad 4. Ubi sic loquitur: Dicendum, quod expectanda sit totalis egressio pueri ex utero ad Baptismum, nisi mors imminet, si tamen caput primò egrediatur, in quo fundantur omnes sensus, debet baptizari periculo imminente, & non est postea rebaptizandus, si eum perfectè nasci contigerit. Idem faciendum ajunt Sotus, Suarez, Vasq. cum communi aliorum, si capula, aut pectus abluatur, eò quòd etiam hæ sint præcipuè corporis partes, quarum una si abluatur, corpus hominis simpliciter lotum dici solet.

321 Ad 2. Q. memb. 1. Non esse necessariam ad valorem Baptismi expressam SS. Trinitatis invocationem, sed sufficere implicitam, censuerunt D. Bernard. epist. 340. ubi concedit infantem baptizatum in nomine Dei & sanctæ, ac veræ

Crucis, non esse rebaptizandum. Item S. Ambros. l. 1. de spiritu S. c. 3. Beda cap. 10. Actor. Magister sentent. in 4. d. 3. Adrianus de Baptismo, q. 2. vers. ad rationes ante oppositum. Cajetan. 2. 2. q. 66. a. 5. & alii. Id, quòd probant cum Act. 2. 10. & 19. ubi Apostoli leguntur in nomine Christi baptizasse, quibus mens Magistri sui melius innotuit; tam ex responsione Nicolai I. Pape ad Bulgaros 104. qui interrogatus de quibusdem à Judæo baptizatis ita reposuit: *Hi profectò, si in nomine SS. Trinitatis, vel tantum in Christi nomine, sicut in Actibus Apostolorum legimus, baptizati sunt (unum quippe, idemque est, ut S. Ambrosius exponit) constat eos non esse denuò baptizandos.*

Verum oppositum, quòd scilicet necessaria sit expressa invocatio Divinarum Personarum, longè verisimilius, ac probabilius est, prout docent S. Cyprian. epist. 73. ad Julian. S. Damasc. l. 4. de fide cap. 10. S. Thom. q. 66. a. 6. S. Bonavent. in 4. d. 3. q. 2. a. 2. Suarez. D. 21. S. 3. §. superest. Bellarm. l. 1. de Baptis. c. 3. Vasq. D. 143. c. 2. & 3. Palao 11. 19. D. un. p. 5. Coninck, q. 66. a. 7. dub. un. concl. 3. Laym. l. 5. 11. 2. c. 4. n. 3. Henricq. Gonzal. Barbof. aliique. Ratio est ipsa Christi institutio, Matth. 28. hisce verbis satis indicata: *Docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; quibus ver-*
bis

bis formam Baptismi à Christo traditam esse, testatur canon 49. Apostolorum, & communis Patrum consensus; si enim hæc non essent expressè necessaria, non expressisset Christus unitatem, & Trinitatem, prout tamen expressit; & ratio ulterior est, quia cum Baptismus sit Sacramentum fidei, & introitus in Ecclesiam Christi, debet ejus externa professio correspondere fidei internæ: atqui ingressurum in Ecclesiam Christi oportet habere explicitam fidem trium Personarum Divinarum: ergo ejusdem etiam Fidei in Baptismo explicita professio fieri debet: Unde S. Basil. l. de Spiritu S. cap. 12. sicut, inquit, credimus in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum; sic & baptizamus in nomine Patris, & Filii & Spiritus Sancti.

Neque obstant argumenta opposita. Ad 1. Respondet S. Th. l. c. Apostolos ex speciali privilegio interdum baptizasse cum solius Christi expressa invocatione, ut nomen hoc, quod Judæis, & Gentibus odiosum erat, tanto honorabilius redderetur; sed alii melius, ac probabilius censent, Apostolos baptizasse in nomine Christi, hoc est, Baptismo ipsius auctoritate instituto cum expressa professione fidei, non verò in solo Christi nomine, atque adeò Personas reliquas non fuisse prætermittas, sicut cum 1.

Corinth. 12. dicitur: *In uno spiritu omnes baptizati sumus, non ideo in nomine solius Spiritus Sancti dicimur baptizati.* Quod ipsum innuit Cyprianus citt. Epist. ubi explicans verba S. Petri Act. 2. *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Domini Jesu Christi, hæc subdit: Jesu Christi mentionem facit Petrus, non quasi Pater. omittetur, sed ut Patri quoque Filius adjungereur.*

Ad 2. R. Nicolaum Pontificem ibi solum definivisse, Baptismum, collatum à Judæo sub debita forma, repetendum non esse, de quo solo erat interrogatus: quod verò sufficiat collatum sub expressione Trinitatis, ut privatus Doctor addidit, secutus probabilem aliorum DD. opinionem. Demum contrarium decidisse Pelagium, & Zachariam Pontifices, refert Gratianus *Con. multis & can. in Synodo 81. de consecrat. dist. 4.* Ex quibus patet Baptismum sine explicita invocatione SS. Trinitatis collatum, in praxi iterandum esse.

Secundum membrum Q. 1. non immeritò scrupulum movit cuidam sacerdoti qui ultrò confessus est, permultos à se baptizatos esse sub hac forma, ego te baptizo in nomine Patris, Filii, Spiritus sancti, dempta particula copulativa &. Nam particulam & pertinere ad essentiam Baptismi, putarunt Major in 4.

in 4. dist. 2. q. un. in resp. ad 2. argum. & q. 1. col. 5. Gabriel in 4. d. 3. q. un. a. 3. dub. 3. ubi ait, si omittatur in dicitur, quod non est Baptismus, & si omittatur, dicitur, quod nihil fit. Paludan. in 4. d. 3. q. 1. a. 3. Durand. d. 3. q. 2. n. 7. & alii apud Comitol. l. 1. q. 9. Ratio est, tum quia Personæ Divinæ copulativè appellari debent: atqui hoc modo non appellantur, subtracta particula copulante: ergo. Tum quia particula & distinctionem indicat Personarum ut ait Major; ergo pertinet ad essentiam formæ. Demum quia Alexand. 3. in decretali, si quis de Baptismo, & ejus effectu, præcidere videtur facultatem aliter opinandi, dum fatur: *Si quis puerum ter in aquam immerferit in nomine Patris, & Filii, & spiritus sancti, Amen: Et non dixerit, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & spiritus sancti, Amen; non est puer baptizatus.*

Sed contrarium probabilius docent alii cum Card. Toletio in 2. lib. de Instruct. Sacerd. cap. 19. & Comitol. l. c. probantque ex Concilio Florent. de Baptismi forma sic loquente, ac statuente: Forma autem est, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & spiritus sancti: non tamen negamus, quin per illa verba, baptizetur talis servus Christi in nomine Patris, & Filii, & spiritus sancti, verum perficiatur

R. P. Leonardi Soc. Jesu.

Baptisma, quoniam cum principalis causa, ex qua Baptismus virtutem habet, sit sancta Trinitas, instrumentalis autem sit Minister, qui tradit exterius Sacramentum, si exprimitur actus, qui per ipsum exercetur Ministerium cum SS. Trinitatis invocatione, perficitur sacramentum: atqui in forma, quæ caret conjunctione &, significatur, & invocatur tota Trinitas, & exprimitur actio Ministerii: ergo est verum Baptismi sacramentum. Min. subsumpt. prob. Si enim ex te quæram, quæ sit SS. Trinitas, vel quæ sint Personæ Divinæ, rectè, & catholicè respondes, *Pater, Filius, spiritus sanctus*, neque tua hæc catholica responsio ulla eget particula conjungente. Ergo.

Conf. ex S. Th. in 4. d. 3. q. 2. a. 2. ad 3. questiunc. & S. Bonavent. ead. dist. a. 2. q. 2. n. 24. Prior, invocatio SS. Trinitatis, inquit, est de essentia, & expressio actus, & expressio personæ baptizatae, & ideo aliquid horum subtrahere tollit veritatem sacramenti: atqui quitollit particulam &, nihil horum trium tollit: ergo non est de essentia. S. Bonav. verò si notitia, inquit, seu invocatio Trinitatis plena sit in corde, & in ore, tunc secundum omnes plenum est Sacramentum: sed ommissa particula & corde, & ore plenè invocatus

Y y SS.

SS. Trinitatem, trësque Personas Divinas: ergo verè, & plenè baptizat. Ad exactam ergo Baptismi formam tria sunt necessaria, ut cum aliis ex Canonibus Apostolorum probat Alphons. à Castro *in 3. lib. contra hæreses, C. de Bapt. hæres. 2.* Videlicet verbum explicans actum baptizandi, & nomen exprimens personam baptizatam, & totius Trinitatis per propria personarum nomina expressionem: Hæc autem omnia habentur, etsi conjunctio omittatur: ergo habetur exacta forma. Unde

Ad 1. argum. in contrarium R. Personas Divinas esse quidem copulativè efferendas, sed ad id nullatenus esse necessariam particulam & conjungentem; quis enim ignorat, te affirmante tres in Civitate esse tibi familiaritate conjunctos, Petrum, Jacobum, Joannem, omnes tres conjunctè efferri, quamvis particula conjungens nulla sit quæstita? Nec verum est particulam & distinctionem indicare, nam cum sit conjunctio, vim propriam habet copulandi, & conjungendi; non distinguendi, & sejungendi, ut sciunt Grammatici.

Ad 3. si ex decretali citt. Alexandri efficeretur, particulam & partem esse essentiæ formæ, evinceretur, pariter esse partes essentielles formæ etiam *ego*, & *Amen*,

cum Pontifex ibi ambas quoque ponat. Pontifex ergo ibi solum intendit, irritum pronuntiare illum Baptismum cum trina immersione, & invocatione Trinitatis collatum, eò quod caruerit verbo actum baptizantis declarante, quæ declaratio juxta Concilia, & supra dicta ad essentiæ formæ spectat.

Ad 3. Q. Non esse sub conditione baptizandum infantem reperiunt cum scheda è collo suspensa de collato Baptismo testante, censent Richard. *in 4. sent. d. 4. a. 2. cas. 1.* Gabriel *q. 2. a. 3. dub. 4.* Paludan. *in 4. dist. 6. q. 4. a. 1. concl. 1.* Sylvest. *in sum. V. Baptismus q. 9.* Tabien. *V. Baptismus n. 7.* Rosell. *V. Baptismus n. 7.* Comitol. *l. 1. quæst. mor. q. 1.* Sotus *in 4. dist. 3. q. un. a. 9. ad. 4.* Ubi expositi, inquit, infantuli, si inscriptum ferant fuisse baptizatos, quamvis nomen testis non prodatur, nullatenus sunt rebaptizandi. *D. Ant. in 3. p. tit. 14. c. 13. & alii.*

Rationem dant i. Quia dubium, quod Baptismum permittit, conditione affectum, debet esse verum, & probabile dubium; in casu autem posito non est verum, & probabile dubium; scheda enim apposita, ideò fuit apposita, ne infans iterum baptizaretur, & ne cuiquam licitum esset ea de re dubitare: ergo à christianæ mentis intelligentia remota esse debet dubitatio.

Quod

Quod confirmatur; quia permagnum esse debet discrimen inter infantem cum chirographo de collato Baptismo testificante expositum, & infantem sine tali testificatione repertum: atqui hic, qui sui Baptismi testimonio caret, ex omnium sententia sub conditione baptizatur: ergo ille, qui sacræ suæ ablu-tionis testimonium præsefert, nul-latenus Baptismi aqua ablui debet.

2. Quia si quis testaretur se Baptismo infantis interfuisse, cum hic à muliere baptizaretur, quæ post Baptizatum infantem excessisset è vita, eidem infanti neque absolutè, nec conditionatè alius Baptismus conferendus esset: ergo neque tali exposito conferri debet, cum de il-lius Baptismo scriptura testetur: imò sufficit juxta cirt. Palud. D. Ant. Sotum, unus testis oculatus, v. g. vetula, quæ infantem bapti-zavit, ut non sit licitum eum ampliùs baptizare; prout colligitur etiam ex C. parvulos dist. 4. de conse-crati. Ut advertit etiam Laym. l. 5. tr. 2. c. 5. Siquidem testis sit ocu-latus, & talis, de quo nulla suspi-cio esse possit perniciosi mendacii.

3. P. ex S. Leon. in Epist. 9. ad Rustic. c. 15. & C. Nulla de consecr. d. 4. Sa-cramentum Baptismi, cum factum constat, nec fuisse irritum sciri po-test, neque conditione remota, neque adjecta iterari potest: atqui hinc constat defacto, & quod nul-lum sit factum, non constat: ergo,

Oppositam tamen sententiam tu-entur non pauci cum Quintan. t. 1. S. 16. & 14. Schild. t. 6. cap. 2. Gobat. t. 2. n. 397. La Croix. l. 6. de Baptif. a. 2. dub. 4. n. 318. Mar-cant. Ruiz, aliisque, contendentes e-jusmodi infantes, etsi inveniantur cum apposita scheda testante de Baptismo, rebaptizandos tamen esse sub conditione, qualis ponitur in c. 2. de Baptismo: *Si baptizatus es, non te baptizo: sed si non baptiza-tus es, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii &c.*

Accedit auctoritas diversarum synodorum apud Gobat l. c. Mar-cantium in resol. pastoral. de sacram. tr. 2. c. 2. n. 4. & La Croix l. c. scilicet Synod. Cameracens. Episcopat. Hispalens. Concil. Mediolan. 3. sub S. Carolo Borromæo, Synod. Co-lomens. & Constantiens. p. 1. tit. 6. n. 6. ubi hæc habentur: *Infans expo-situs, licet in collo habeat appensum te-stimonium, quod baptizatus fuerit, si tamen aliunde non constet, baptizetur sub conditione. Quod si in testimonii scheda sit inscriptum nomen, quod illi in Baptismo inditum esse asseratur, idem nomen ipsi imponatur, & in libro bap-tizatorum diligenter omnia scribantur.* Ratio autem est; quia Baptismus ab obstetricibus collatus meritò à compluribus dubius censetur, nisi ex examine, vel aliunde constet, eas esse probas, benèque instru-ctas & modum edicant, quo bap-tizaverint, ob plurimos scilicet compertos errores, qui in ejusmo-

di Baptismis à mulieribus collatis, sive ex earum malitia, sive imperitia contigerunt: ergo multò magis talis Baptismus censeri debet dubius; utpote qui communiter confertur ab ipsismet matribus, tegendi sceleris ergò, & quidem persapè juvenulis, & quæ nullum infantem antea abluerunt, & fortè nullum unquam exactè baptizari viderunt, baptizantque communiter in magna trepidatione in tenebris, & in metu, ne partus deprehendatur. Deinde posset infans à Judæo esse expositus, vel ab alio Baptismum execrante, vel ab Hæreticis, quorum Baptismum complures in dubium vocant, eò quòd multi putent, Baptismum non esse ad salutem necessarium, sed sufficere fidem parentum, atque adeò negligant aliqua necessariò requisita, sive ex parte formæ, aut debitæ intentionis, sive ex parte materiæ utendo v. g. aquis odoriferis, prout testatur Gobat *tr. 2. S. 2.* de quodam Helveto Tigurino, ad fidem orthodoxam aspirante, qui suo Instructori asseveranter retulit, duas in sua Urbe esse Ecclesias, in quarum una pro Baptismo semper est usus solius aquæ elementaris, in altera, in qua fuit ipse baptizatus, satis crebrò aquæ rosaceæ.

324 Utraque hæc sententia tum à ratione tum ab autoritate satis probabilis est; in praxi tamen præplacet posterior benignior, & favorabi-

lior, nisi forsan ex præsentibus circumstantiis loci, & personarum Catholicarum, earumque in baptizando peritia, & circumspectione aliud prudenter colligi possit; cum enim & magna auctoritas, & ratio pro utraque stet parte, prudens dubium, & suspicio de talis Baptismi valore concipi potest; in dubio autem favendum est infanti, ejusque saluti consulendum per iterationem Baptismi sub conditione conferendi, qua conditione ex prudenti motivo apposita, cessat irreverentia sacramenti.

Ad 4. Q. An expositi habendi sint pro illegitimis; an verò pro legitimis, ut adeò absque dispensatione promoveri possint ad sacros Ordines, aliasque dignitates, magna est inter DD. controversia, uti videre est apud Dianam *part. 2. tr. 14. R. 22.*

Non esse legitimos, sed illegitimos, atque adeò non posse promoveri ad S. Ordines absque dispensatione, censent Covar. in *Clem. si furiosus p. 1. n. 9.* Suarez de *cenfur. D. 50. sect. 4.* Valq. *1. 2. D. 66. c. 8. n. 48.* Garc. *p. 7. de Benef. c. 2. n. 8.* Pignatelli *tom. 7. consult. 34.* Sayr. *de Censur. l. 6. c. 10.* alique plures. Rationem dant. 1. Quia in dubio præsumptio sumenda est ex iis, quæ frequentius contingunt; frequentius autem fit, ut expositi sint illegitimi, &

& ex illicito coitu procreati. 2. Quia qui certum patrem demonstrare nequeunt, dicuntur spurii, juxta l. vulgò concepti 23. ff. de stat. homin. Expositi autem nequeunt demonstrare certum patrem: ergo. 3. Quia legitimi natales dependent ex justis nuptiis; hæ autem consistunt in facto, quod non præsumitur: ergo. 4. Quia juxta Stylam Dataria, ejusmodi expositi non admittuntur ad S. Ordines, & Beneficia, nisi præmissa Dispensatione, teste Conrad. in praxi dispens. l. 3. c. 2. hoc autem non fieret, si censerentur legitimi: ergo.

Oppositam sententiam favorabilem asserentem, expositos pro legitimis habendos esse, posseque ad S. Ordines promoveri absque omni Dispensatione, uti & alios, de quibus dubitatur, tenent, ac tenentur Diana l. c. Barbof. in Rubr. h. tit. n. 3. Menoch. l. 6. præsumpt. q. 54. n. 20. Palao tr. 13. D. 4. p. 1. §. 1. Gratian. Discept. for. c. 25. Gonzal. Pont. Wiestn. hic n. 10. Reiffenst. n. 20. Schmalzgr. Tit. 17. n. 3. aliique communiter apud Alloza V. irregularitas, Sect. 4. n. 44. & Dianam l. c. Ratio est, 1. Quia tales in nullo jure illegitimi decernuntur; quilibet autem præsumendus est legitimus, dum non probatur contrarium. 2. Quia in dubio semper præsumenda sunt benigniora, Reg. 56. ff. de R. J. præsertim

quando agitur de favore prolis, C. ex tenore 14. qui fil. legit. atqui dubium est, an expositi legitimi sint, vel non; tum ob auctoritatem, & rationem in contrarium; tum quia etiam legitimi ob paupertatem, aliamve similem causam sæpè exponi solent, ut patet in Moysè, Paride, Cyro, Semiramide, & aliis apud Gonzal. hic n. 8. ut adeò stante dubitatione pro legitimitate præsumendum sit.

3. Quia in dubio non præsumitur delictum, C. fin. de præsumpt. præsumeretur autem hic; cum tales ex fornicatione potius quam ex legitimo thoro nati præsumerentur: ergo. 4. Quia Adversario natalium defectum objicienti injungitur onus probandi, C. lator, 5. & c. pervenit 11. qui fil. legit. atqui tale onus non injungeretur objicienti, si in dubio pro legitimitate standum non esset, ergo &c. Demum expositos esse reputandos tanquam legitimos, & idoneos ad omnes Ordines, & præbendas obtinendas, declaravit Gregor. XIV. in quadam Bulla pro confraternitate expositorum S. Spiritus in Saxia ann. 1591. apud Dianam p. 4. tr. 2. R. 58. & in Summ. V. irregularitas, n. 19. & part. 10. tr. 16. R. 96.

Ex duabus hisce sententiis probabilius posterior, utpote favorabilis, & ab auctoritate, ac ratione potior, videtur præferenda;

atque adeo expositum reputandum, habendumque pro legitimo, non vero illegitimo, & irregulari, siquidem irregularitas adstruenda non est, nisi jure exprimitur; atqui de expositis non est hæc jure expressa, nec præsumptio, qua expositus censetur illegitimus, in ullo jure fundatur, præsumptio vero, qua probatur legitimus, ex citt. textibus, & ex ipso jure naturæ deducitur; cum quilibet sit in possessione suæ famæ, & bonus semper præsumatur, atque honestus, & legitimus, nisi contrarium probetur. Unde

Ad argumenta in contrarium R. ad 1. id verum esse, nisi fortior obstet præsumptio; in posito autem casu duæ concurrunt præsumptiones, ex quibus fortior est ea, quæ peccatum excludit, & favet proli, fundaturque in jure humano positivo, & naturali, ut colligitur ex dictis.

Ad 2. R. Licet expositi certum patrem demonstrare non possint, stat tamen pro eorum legitimitate

præsumptio: Spurius autem duntaxat dicuntur, qui certum patrem demonstrare non possunt, nisi pro eorum legitimitate sit præsumptio.

Ad 3. R. Præsumi justas nuptias; cum in dubio quilibet præsumatur esse talis, qualis de jure debuit; atque adeo præsumitur procreatus ex justis nuptiis, licet hæc sit quæstio facti.

Ad 4. Quod Stylum Datarie concernit, R. & ajunt, si is viget, tales Dispensationes non fieri ex necessitate, sed ad cautelam, aut scrupulos tollendos, vel pro iis duntaxat, de quorum illegitimitate adest aliqua certitudo. Unde concludunt citt. DD. ejusmodi expositos non indigere aliqua in hoc Dispensatione, sed absque ea capaces esse Ordinum, Beneficiorum, aliarumque dignitatum? nec debere eos probare legitimos Natales, utpote qui in ipsis ex Juris benignitate, ac favore præsumuntur.

